

47 תעשה חמץ, היויתי אומר אין לי (אלא) שעובר באיסור לא תעשה
 48 חמץ אלא המומצן את הקומץ בלבד שהוא נCKER לה, המומצן את
 49 הפענה קודם קמיצה מעין שעובר בלאו זה, תלמוד לומר ממר' מנחה'
 50 שוג על חימוץ עובר, ואם כן המומצן שאר מנחות מעין שעובר בלאו זה
 51 במנחת מרוחשת, ואמנם המומצן שאר מנחות מעין שעובר בלאו זה
 52 של חמוץ. תלמוד לומר באותו פסק 'כל המנחה', ומהתיבה 'כל'
 53 יש למדוד לכל שאר המנות.
 54 עד דין לומדת הבריתא: מכיר שנאמר אשר תקריבו לה, יש
 55 למדוד שכן עובר בלאו זה אלא במנחה בשרה ולא במנחה פסולה,
 56 כגון שיצאה מהעורקה או נתמהה. מכאן אמרו, המומצן את
 57 החשירה חייב ואות הפסולה פטור.
 58 ספק בדין חימוץ מנהה פסולה: בעי רב פפא, חימצה וצאת
 59 מהעורקה לאחר החימוץ וחור וצאתה, כלומר, שאפאה, מהו, האם
 60 חייב על חימוץ השני בדין המומצן אחר מומצן לעיל ט' ואו לא.
 61 וצדדי הספק הם, האם בינו רצאת איסרילה לה בוטצא וכי הדר
 62 מהפין לה לא מתייב עלה משום מחטין אחר מהפין, שהרי הוא
 63 בשאר מוחמת את הפסולה שפטור, או דילמא, בינו רצמתה פסול
 64 יוצא לא מהני ביה – מכיוון שלפני שנפללה מושם 'יזא' התמחמה
 65 ונפללה מוחמות כו, לא חל בה כלל פסול של יציא' שאינו אלא
 66 במונח שהיא כשרה וקדושה, וממילא אין עליה אלא פסול חימוץ,
 67 וכי הדר מחטין לה, מתייב עלה משום מחטין אחר מחטין.
 68 מסיקה הגמורה: תיקן.

69 ספק נטף: בעי רב מר, חימצה לקומץ שבמנחה בראשו של מובן,
 70 לאחר שהעללה אותה על המזבח כדי להקטירה, מהו, האם חייב
 71 משום מחטן את המנחה או לא. וצדדי הספק הם, האם יש לפטור
 72 שהריי 'כל המנחה אשר תקריבו' ממשמע שהפסק נאמר רק על
 73 תעשה חמץ, ומהmilim 'אשר תקריבו' ממשמע שכבר הוקרכה, והא
 74 מנחה אשר עתידה להזכיר ולא על מנחה שכבר הוקרכה, והא
 75 אכרבה כבר למועד, או דילמא, מחופר הקטרה במחופר מעשה
 76 חמץ – מאחר שעודין לא הוקטור הקומץ עדין לא נחשב שהוקרב בכר
 77 שעלה בראש המזבח ואם כן יש לחיבתו. מסיקה הגמורה: תיקן.
 78 הגמורה דינה בבריתא המובאת לעיל. שואלת הגמורה:
 79 והשתא דנקא ליה מ'כל המנחה – מאחר שלמנהה כבר הבריתא
 80 מהAMILIM 'כל המנחה' שיש אישור חימוץ לא רק על הקומץ אלא גם
 81 על המנחה בעוד שלא נקמצה, 'אשר תקריבו' ("לה") – מה – מה
 82 נלמד מהתיבות אלו שמשמעו מזון לבארה שرك על הקומץ שהוא
 83 עולה לה חייב וכמו שאמרה בריתא בתחלת דבריה.
 84 משיבת הגמורה: מיבעי ליה לרנטגיא, 'אשר תקריבו' לרבות מנות
 85 נסכים לחטון שאף על פי שאין שריריה לכוהנים, חייב עליה משום
 86 חמוץ, אף שאישור חמוץ נאמר במנחות שריריהם לכוהנים, דילמא
 87 רבוי יוסי הנגלי. רביעי עקיבא אומר, לרבות לחם היפנים לרומיין,
 88 שאף על פי שאינה נקמצת כלל ואין ממנה חלק למזהב, יש בה אישור
 89 חמוץ.
 90 שואלת הגמורה על הבריתא: איזה חמוץ שיר במנחת נסכיב,
 91 והלא מי פירותם, שהרי יש בה שלשה לוגין של שמן ואין ננתנים
 92 בה מים כדי לגבלה, ושמן הוא מי פירות,

1 אמר רבוי יוחנן, תעזה בשר על נבי נחלים, היפך בו חייב, לא היפך
 2 בו פוטו. ומבורא שם לא הוסיף מעשה אינו מחייב על מה שהנחי
 3 את הבשר, ואם כן מודיע כאן חייב בהנחת השאור בלבד.
 4 מתרצת הגמורה: אמר רבא, מאי חייב נמי דקאמטר, במעשה אל'
 5 של שבת לא היהת כונתו של רבביامي להשות ממושך מעשה שבת,
 6 אלא לומר שחייב על ההנחת בלבד כמו שעשה שבת
 7 כאשר היפך.
 8 הגמורא שבה לברר את דעתו של רב כיוחנן: גוף, אמר רב ה' בר בר
 9 חננה אמר רבוי יוחנן, תעזה בשר על נבי נחלים, היפך בו חייב, לא
 10 היפך בו פוטו. שואלת הגמורה: חייב דמי, אילימא דאי לא היפך
 11 ביה לא בשליל, פשיטא שפטור, שהרי לא הייע לדידי ביישול ולא
 12 עשה כלום. אלא דאי לא מהפיך ליה נמי הזה בשליל, אםאי לא
 13 מיניעיך והרי הוועלו מעשיין.
 14 משיבת הגמורה: לא צרכא אלא באופן דאי לא היפך ביה הוועלה
 15 בשיל מעד אהר במאבל בן דרושא – בשליש בשולן ובוי מטהפהה
 16 ביה בשיל מנייני צדרוני במאבל בן דרושא, וכאו מושמע זו רבי
 17 יהונתן במה שאמור שאמר לא היפך פטוור, דבל מעד אהר במאבל בן
 18 דרושא לא בלום הוא ואינו מחייב.
 19 רבא מוסיף דין על דברי רבי יוחנן: אמר רבא, ואם נצלה בז' עליה
 20 גמורא בזרענית מעד אהר לריביגא לא היפך אחיה, חייב אפילו לא היפכו.
 21 מקשה הגמורה: אמר ליה רבינא לריביגא לא שייב, במקום אהר אין בשניים
 22 או שלשה מכותות לא כב' שימוש מדברי רבא, וחתנן – במשנה
 23 (כב) לעניין אסור מלאה בתบท, הקוויה – העושה זור, גודול כל
 24 שחוא, חייב. ממשיבת הגמורה בביבאר הkowskiיא: חייב דמי, אילימא
 25 במקום אהר, כל שחוא למאי חייב ומודיע דיב' עליה מושם מלאה,
 26 אלא לאו בשינויו או שלשה מכותות דחו לאיירוף – יכול לצרף
 27 את הקידוחות הללו לחור אחד שאפשר להשתרש בו, ואם כן נלמד
 28 שוג לבגי צליה בשבת יש לחיב אפיילו בכמה מקומות באוטו צד
 29 ולודוק בא מקום אחד ממש כמשמעות דברי רבא.
 30 מישיבת הגמורה: לא, לעז'ם במקום אהר, רק שם שיש שימוש אפיילו
 31 ואין אחרית בדברי רבא, והכו לרב בא דקליליא – שכן הוא ראוי
 32 להכenis בו את חור ראשו של המפתח, שמכניסו לחור שבתיבת
 33 ופותח ונועל, ומעטה אין ממש הוכחה שצירוף של מקומות צלויים
 34 מהיב, ורק שם שיש שימוש אפיילו בחור כל שחוא.
 35 לשון אחרת בדברי רבא: ואיבא דאמרי, אמר רבא, אפיילו אם
 36 נצלחה צליה גמורא בגרגורת בשניים ושלשה מכותות חייב.
 37 הגמורא מביאה ראייה לדברי רבא: אמר ליה רבינא לריביגא אף
 38 אגנו נמי תניא, הקודח חור גודול כל שחוא, חייב. ממשיבת
 39 הגמורא בביבאר הkowskiיא: חייב דמי, אילימא במקום אהר, כל שחוא
 40 למאי חייב, אלא לאו בזינויו ושלשה מכותות דחו לאיירוף ואם כן
 41 נלמד שוג לבגי צליה בשבת יש לחיב אפיילו בכמה מקומות ולא
 42 דוקא במקומות אחד ממש, ובדברי רבא.
 43 רוחה הגמורה: לא, לעז'ם במקום אהר, והכו לרב בא דקליליא.
 44 הגמורא מביאה בריתא בענין אישור חמוץ של מנות: גנו רבנן,
 45 נאמר בענין אישור חמוץ במנחות (ויקרא ב' יט) 'כל המנחה אשר תקריבו
 46 לה' לא תעשה חמץ, ואילו היה נאמר רק 'אשר תקריבו' לה' לא

הmesh ביאור למס' מנות ליום ראשון עמ' ב

1 מקום חכמים אסרו לעשות כר, גוירה דילמא אתי לארתיי מעלמא
 2 – שמא יביא שאור חולין ויספיק לעשרון 'שלם'.
 3 הגמורא מביאה בריתא, המבואר האם אפשר להחמיר את שתי
 4 הלחים ולחייב הזרודה במיל פירות: תנוי רבנן בבריתא, אין מחטיכין
 5 את שתי הלחים ולחייב תזרודה
 6 מתרצת הגמורה: הגם שאוון וזה הוא אכן מוצה מן המובהר, כי יש בה את
 7 המעללה של שיטת רבבי מאיר שמודדים את השאור בעודו סולת,
 8 ואינה חסירה או יתרה. וכן יש בה את המעללה של שיטת רבבי יהודה,
 9 שהשאור מחטיכין היטב, כיון שהנחיות במקומות הם המחייבים אותו מאד.
 10 מתרצת הגמורה: הגם שאוון וזה הוא אכן מוצה מן המובהר, מכל

ומי פירות אין מהמיין. מתרצת הגמרא: אמר ריש לקיש, אומר
היה רפי יוסי הגלילי מנתת נסכים מנגלה במים ובשרה – מותר
לגביל את מנחת הנסכים ממים חוץ מוהשמן, ורק היא יכולה לבוא
ליידי חימוץ.

הגמרה מקשה על דינו של רבינו של רבינו עקיבא: איזה איסור חימוץ שיקר
בלחם הפגנים, והלא הכל שבו הם מדידים, מזרת ביש היא, ככלומר
כל שישו למדוד בו דברibus, ושמען ליה לרבי עקיבא לקמן (ז)
דאמר מרת יבש לא נתפרקשה – כל המדרידה של דברים ישבים בגון
טולת המנוחות, לא התקדשו בקדושת כל המקדש על ידי משה
בשמנם מהקדש עד שהניחו על השולחן, ולא היה להם
הפנים מהקדש עיר שנחיהו על השולחן, ואם כן איזה איסור חימוץ
שייך בו.

מתרצת הגמרא: שלח (רב ראיון) משמיה לרבי יוחנן, בך היא
הצעה של משנה ואיפוק – וכך יש לגרוס בה, אשר תקרכיבו
לרבנות לחם תנאים לחימוץ. דברי רפי יוסי הגלילי. רבי עקיבא
אומר, לרבות מנתת נסכים לחימוץ.

מבארת הגמרא: ואו רפי יוחנן לטעםיה, ראמר רב רבי יוחנן, רב
יוסי הגלילי ואחד מתלמידיו ובוי שמעאל אמרו רבך אהיה, ומנו
– ההלמיד דונוסת, נבי יאשיה, נאמר בפסוק כאשר הדתינו
יבי הקמת המשכן כבודר (ז) עימשחים ויקרש אותם, שימוש משה
את המזבח ואת כליו בשן המשחה ובכך נתקדש, ונחלקו התנאים
באופן המשיחה, רבי יאשיה אומר, מרת הלח – כל המזבח של
דברם להים כמו יין ושםן, גמץ בין מכבים בין כבחיין, אבל
מרת ביש גמץ מכבים ואן גמץ מכביין. רב יונתן אומר,
מרת הלח גמץ מכבים ואן גמץ מכביין, מרת ביש לא גמץ
בל עיקר. והוכיח רבינו יונתן בישיתו: תרעע לך שmodות היבש לא
נסחו כלל, שורי אין אכזריות, דכתיב בענין קרמן שתי הלחם
הבא בଘ השבעות (יקרא כז) 'טמושותיכם הביאו לחם תנופה
שיטים צבי עשרונים סלת תהיה חמי' האפניה בבורים לה',
ומבר שנאמר בבורים לה' רק לאחר שנאמר 'אפניה' משמע
שאימני הון לה', רק לאחר שנאפו, הרי שלא נתקדש על ידי כל
המודיה עד האפייה בגין שהוא קידשם, ומשום שכלי היבש לא
התקדש אפיקו מבפניהם. ומצאו אם בן שרבי יאשיה סובר שכלי
היבש התקדשו ורבי יוחנן אמר שוג דעת רבי יוסי הגלילי בר היא,
ובמו שנותבתה דעתו של רב רפי יוחנן לאחר שרבי יוחנן הפר
את הבריתא.

באיור מהלקותם של רב יאשיה ורבי יונתן. מבורת הגמרא: במאו

קא מיפלגי. מшибה הגמרא (ז) 'אותם' – ניצד לזרוש היבה זו
שבפסוק (כבודר ז) 'עימשחים ויקרש אותם, רב יאשיה קבר, 'אותם'
בא למעט שדווקא את הכלים של דברים הלחמים שבשם עוסק הכתוב
משה מה מכבים ומכחו, מעוטו מרת ביש שלא נשחו בחוץ.
ויבי יונתן סבר, שמרת ביש חול הוא ולא אצזריך קרא לטעות
שהרי כלים אלו לא נשחו כלל, כי אצזריך קרא לעוטו אחת
מרת הלח שלא נשחו ממחוז, שימוש מותיבת אותם' שימוש המשיחה
והקידוש Dio רק בתוכו של הכלוי ולא ממחוץ.

הגמרה מקשה על הנאמר לעיל: ליא נמי רב עקיבא ואחד
מתלמידי רפי שמעאל אמרו דבר אחד ומני רבי יונתן – אם
מחלוקת ורבי עקיבא ורבי יוסי הגלילי היא במחלוקת רב יאשיה ורבי
יונתן האם כל היבש התקדשו או לא, מודיע אמר רב יוחנן רק שרבי
יוסי הגלילי ורבי יאשיה אמרו דבר אחד שכלי היבש היה
לו לומר גם שרבי עקיבא ורבי יונתן אמרו דבר אחד שכלי היבש לא
התקדש.

מתרצת הגמרא: משום דלא שוו במרת לח לחרדי – אף על פי
שבענין מדות היבש סברו שניים שלא התקדשו, מכל מקום יש
ביניהם מחלוקת בענין מרות הלח, שלדעתי רב יונתן מרת הלח
התקדשה רק מכבים ולא ממחוץ, ורבי עקיבא סבר לקמן (ז)
שהתקדשה בין מכבים ובין ממחוץ.
מוסיפה הגמרא להקשות על הנאמר לעיל: אמר ליה רב פפא
לאבוי, וזה איבא ביסא דלח הוא – כיצד ביארה הגמרא

שהמחלוקת האם שיר חימוץ בלחם הפנים תלוי בנידון האם כל
היבש התקדשו או לא, שלפי הדעה שלא התקדשו איז איסור לומר
שיש בהם איסור חימוץ, והלא יש לומר שהאיסור חימוץ מדבר על
שעת הלישה ביביסא שהיא כל שרת המשמש לדברים לחם
והתקדש. מתרצת הגמרא: אמר ליה בונז שלש על נבי קטבלי – מה שאמר
רב עקיבא שאין איסור חימוץ בלחם הפנים, הו ארך כאשר לא לש
את לחם הפנים בכלי שורת, אלא על גבי עור שאינו כלוי ואני מקדש
את הלחם. מקשת הגמרא: אי כי שיש חילוק אם לש בכלי שרת או בקטבלי,
ולקאמר ליה רפי יונתן תרעע לך שחרי אינה אכזרית – כאשר הוכיח
רב יונתן שבלי הדיבש אינם מקדשים ממשימות הפסוק שלא
התקדשתו שתי הלחם עד האפייה, ליא – כול רבי יאשיה
לדורותיו שפסקו והדבר בונז דיבייל – שמדור בעשרון דחול וכמו
שיש חילוק באיה כל לש, רק ש חילוק באיה כל מודר.
מתרצת הגמרא: היכי השטה, בשלום באיז – לא כתוב רחמנא
דליך ביביא למלש ביה, ולכן פאי לש לה על נבי קטבלי ליא
לו ביה – יכול הואолос על קטבלי ולא יתקדש הלחם, אלא
עשרה, בין דאמר רחמנא עביד עשרון ובייל ביה – כל עשרון
למידודה הוחכר בתורה ונעשה לעשותו ולמודרו בו, שביק עשרון
דקרודש ובכלי בעשרון דחול – וכי נאמר שיעזוב את הכלוי מידודה
של קודש וימודר בכלוי מידודה של חול.
הגמרא מביאה ביריתא בידין חדש אל איסור 'כל שמננו לאישים':
תנו רבנן, מגן למלעה מוקטיר על המזבח מبشر חטאת ומברש
אשם, ומברש קדרש תקדש, בונז וחמי צבור שהן הכבשים
הבאים בחג השבעות עם שתי הלחם, ומקרושים קלים, וממור
העומר – מה שנשאר לאחר שנטלו את הקומץ ממנוחת העומר,
ומטמותר שתי הלחם, ומילוק הפענים, ומילוק הפענים ומישרין
מחן הקומץ, שהוא עביד תעשה, תלאו לומד לו מר (יקרא ביא) 'ב'
בב שאור ובב רבש לא תקטרו מטנו אשה לה', ריש לדירוש בבל
שהוא מטנו לאישים חרי הוא בבל תקטרו – כל דבר שיש ממנו
חולק והנטר על האש שעל גבי המזבח, אסור להקטיר את החלק
שאין דינו להקטירה.
מקשת הגמרא: וכי שתי הלחם ולחות הפנים יש מהן לאישים,
ויהתニア בבריתא בדקמן (ט) הדינה לגבי דין הגשה לרין דורומית
מערבית של המזבח, ייאו שתי הלחם ולחות הפנים שלא נלמד
שתייהה בהם הגשה, משום שאין פה לאישים. הרוי שאין שתי
הלחם ולחות הפנים נחשבים כדבר שעל עצמו לאישם.
מתרצת הגמרא: אמר רב ששת, אין מנפו לאישים – שתי הלחם
ולחות הפנים אין מהם חילק והנטר בעצמו, אך יש דבר הגנטור המותיר
אותם.
הגמרא מנשיכה לדין בענין איסור זה של 'כל שמננו לאישים':
אייתמר, המעליה מפלות – מאחר מהדורבים שאסור להקטירים מושום
בכל שמננו לאישים עיל נבי הכבש, רפי יונתן אמר חיב מעלה
על המזבח עצמו, רב יאלאו אמר פטור. מבארת הגמרא את
המחלוקה: רפי יונתן אמר חיב, לתנייא נאמר דהמשר לפסקות
שנולד ממנוחת האיסור של 'כל שמננו לאישים' (יקרא ביא) 'ואל המזבח'
לא עלו, ומה שכתוב 'המזבח', אין לי למזור שיריך מני שועבר,
אלא במעלה אותן על המזבח, על הכבש מני שועבר, תלמוד
לומר 'אל המזבח לא עלי' – ומשמע מלשון זו רבי שליא יועל
אפשר לכבש. ורפי אלאuro אמר פטור מאל מצעפא, אמר קרא (ש)
ביא – כי כל שאר כל רבש לא תקטרו מטנו אשה לה', קרבן
ראשית תקרכנו אותם לה' ואל המזבח לא עלו ליריח ניחח, ריש
לדורש, אותם הוא רפי קד בבש במזבח אבל מרי אדריגנא לא
ריך לגבי איסור הקתרת שאור ורבש שנאמר שם, התהדר ביריבוי
המובה לעיל שג המעליה על הכבש עופר באיסור זה ולא ריך
במעלה על המזבח, אבל לגבי שאר דברים האסורים בתקטרה, בגין
כל אלו הנזכרים לעיל שיש בהם איסור של 'כל שמננו', לא התהדר
בן ואינו עופר אלא כאשר העלם על המזבח עצמו ולא על הכבש.